

КРХКИ КАРАВАНИ

Долазак лета

лето ће проћи у великом греху пушења. немци ће долазити на црним коњима, сваки са својим *weltanschauung*-ом. никотин ће окинути *weltschmerz*. ништа неће бити забрањено, ништа неће бити дозвољено. умирање биће споро, свеприсутно и неприметно. путеви прашњави, уређени, пуни рупа, ауто-путеви и сличне којештарије. мушкарац из провинције ће рећи: „волео сам ваше чудовиште.“ зажељеће се крви. неће се плашити своје смрти, јер неће ни знати за њу. живећемо у подножју планина. масноћа ће личити на гуму. још увек. супарници џинова цараће по пепелу, смећу и земљи на другој страни планина. мораћемо да се попнемо на планину, да постимо на ваздуху. изградити осматрачнице. дрвене кућице. венчати се тамо. одлазити рано на починак. мало јести. не снифати. пре краја лета биће крај света. остаћемо овакви какви смо.

Иглу

човек утвара и спокоја. железничка станица је његова тржница. нуди утваре и спокој. наравно да нико неће да купи. његов спокој и његове утваре у његовом иглу од смећа, наших светиња, његово бескућништво као скућеност у овом смећу. све то, наравно, вредније је од наших дугих ноћи, нашег страха од јутра које доноси птице и завршетак буке. завршетак буке који говори: не, нећете дотаћи. светлост која нас разоткрива наге, нетакнуте. кренимо, дакле, на тржницу тобожњег шизофреника, у тобожњем граду, на железничку станицу, на портал с иглуом од нашег смећа.

У ваздуху

дисати са шумом. плућима веверице. с морем. које године срушити картезијански зид? срушити године. расти удно дрвета. чедо дебла. делити своје месо са земљом. крв с комарцима. делити земљу са својим месом. ништа страшно. миран сан је могућ, могућ је. не заборави – речи неће понестати. но ноћас буди захвалан за бележницу и пенкало. прашина рата пала је на овај градић. док још ниси био жив. кад још не беше насеља. изузев виртуално. на плочи? историја је виртуална. не бој се. знаш ли да спаваш на трећем спрату? то јест, у ваздуху.

* * *

бубњеви иза брда утихнуше. музика је нестала из свезака и језика. још једино рука тече, као река. на крају града почиње нови град. крај пута расту поморанџе. покривене велом. пауци забравише врата мојих скровитих кућа. наша тела су укочена, не желе се помаћи. изгубљени смо. генерали играју с децом кошарку између зграда. мотори пљују на бетон. жедни, падамо на земљу, пијемо га. заборављамо на посматраче. испијамо капље врелог чаја који нам раздире желуце. истим заставама бришемо зној и гузице; обавијамо их око чела.

Пламен

пламен, негде далеко у граду, далеко у дану, тихом, који пролази у цвркату утакмице. заборављени људи, њихов бес. заборављен сопствени бес. с ужитком утонати у полузаборав. ми, пропали писци, сањамо псе који спавају под облацима и сањају непреводиве и опасне снове. нема нас на мрежи.

Тело

младо ће тело изгарати, издисаће лагано као риба. у земљи ће се указати једва приметне пукотине. врхови градова биће неми, безбрижни, тупих фасада посматраће најближе даљине. младо тело тражиће чаршав да се покрије њиме. сећаће се неких старих мириса. неко ће око њега описати круг, мислећи да оно нема храбрости да иступи. да сме, оно неће моћи да покаже. у углу собе свежњеви песама које су у фрагментима разумеле шта долази. тело се неће сећати њих. или ће свежањ бити за њега попут других предмета; свећа, рачунара, прозорских оквира. на највишем спрату пожелете доле, а нико неће моћи да га одведе. нико неће желети да напише тестамент, сва искуства остаће у једној јединој архиви. у невидљивом свежњу. тело ће задрхтати и кроз мишиће потећи ће реке.

Пут крај реке

кад је коначно престала киша, могао сам да кренем крај реке. путић се протезао у даљину, више месеци хода. дуж ње свуда светиљке. преда мном сен титравог шишмиша. изнова су се јављале падавине, али само на другој страни реке. спавао сам преко дана, док је пекло сунце. више пута сам заменио кожу. на једном месту крај реке лежао је сарај за зависнике. светла амбуланти упаљена. чули су се ретки усамљени крици. након више дана хода заспао сам у прозирној кући. све време спавања знао сам за погледе бројних домаћина упртих у мене. видео сам да старци који су нам приредили свет какав је полако одумиру. односио их је ток реке. плућа су ми се стезала. и с временом, рука ми је почела губити снагу. једва исписујем ове редове.

Ноћ. Грех.

у дубокој тами поседали су по клупама. њихова тела била су прожета човековим духом. а њега не беше у њиховим речима. оне беху тек гангренаста парампарчад која је падала по земљи звонећи попут звона.

неко је пролазио и пратио мирис реке. био је тик до тога да себи призна све грехе. сва годишња доба беху присутна. у свим осталим. то није могло да га одушеви. пут је била у његовом носу, ушима, очима, устима, слутио ју је само док је ћутао. признао је телом. скоро. и то није било довољно. важно је пратити, рекао је.

У пустињи знакова

у пустињи знакова нема пуно забавних ствари. само количник свих ствари и боја. зрнца песка упадају у очи. успињање на дине омогућава поглед у пуну даљину, а тамо се дише свеж ваздух. тело је море које се таласа у себи. облаци се каткад учине пренапетим. број свих зрнаца прашине можеш да наслутиш, али га не можеш дознати никад. пред собом имаш кратке, кратке пуне године. у плућима, понекад, пешчану олују. на моменте можеш да пловиш на свом телу. направити *мрџвака*,⁴ каже се. као да те нема или као да постојиш у највећој мери. пустиња чини одлуке могућим.

Борци

борци у празним дворанама љуште малтер. у запуштеним просторијама старих фабрика откривају ормаре. унутрашња страна тела постаје зид. у њима расту ормари с бројним претинцима и ланицама. кружење крви и ваздуха несхватљиво је. негде у даљини чује се серија пуцњева. они знају да нико није пуцао. да су пуцњеви природни као киша или месец или ветар. само они чују пуцкетање старих зграда у ноћи, њихов спори живот. сви остали спавају. борци се питају шта чинити с временом бдења. одвећ га је. не желе толико да живе. све су се борбе давно окончале.

Ноћни номади

ноћни номади смо били. путовали смо пустим пределима, градовима. спавали по страним хотелима и туђим становима. угледали бисмо се у огледалима (у лифтовима, ложама, купатилима) и за трен угледали друге људе. себе како нас виде други. то се дешавало често. у тим тренуцима као да се рађаше звезде. добијали смо грчеве на језику, али ништа страшно, ништа страшно, говорили смо у грчу. ноћни номади смо били, распршени стварали смо сазвезђе на земљи.

⁴Тј. звезду. (Прим. прев.)

Магла

желели смо доћи на крај магле. пут беше потпуно прав, водио је изван града. кад у магли полумедведи. пре свега изненађење; све оно што нам беше скривено годинама, сад је ту и тамо провиривало из густог ваздуха. зло. ходати по тунелу магле у којем се празнина слива с рубом, значило је ходати изван историје. управо стога је звекет ножева, пушака и бомби био још злокобнији. било је потребно научити како да се спријатељиш с маглом. као с дивљом животињом. важно је било током целог пута бити, што оштрије, свестан да је свако од нас потпуно сам.

Долазак зиме

градови, беле и тамне равнице. лед који ће допуштати узак корак, корак који ће морати да трчи. залутале птице видеће спавање, смрт, никад окончане љубави, чуће пригушено плакање деце. вреле крви која туче у наше удове и образе, напетих мишића у грудима, ми ћемо трчати, удисаћемо ваздух, издисати пару. гураћемо градове на парни погон. *po pasarán*. у нашим очима неће бити сумњичавости и прикривања. биће мала овална језера, која ће чекати на улазак светлости. храбро ћемо гледати у снежни одблесак. студ у ногама, у дугим ноћима, у усамљеним постељама, биће то убрзана вежба у стрпљењу.

У подножју планине

сваке ноћи наши двојници пењу се на планину. желе да виде обред. чују прапорце оваца које немирно шећу пропланцима. ми смо у баровима или код кућа. сваке ноћи наши двојници пењу се на планину, а ми то не знамо. у потаји они трагају за зеленим свицима. пролазе поред планинских домова у којима горе светла. не знају да ли су тамо гостољубиви или не. иза зидова је тишина. понекад нам се усред ноћних разговора учини да је у нашим собама још неко. сваке ноћи двојници с планине узвикују да обреда нема. њихови гласови губе се у ветру.

(Са словеначкој превео **Иван Анђић**)